

CLEVON

Konsolideeritud majandusaasta aruanne 2022

CLEVON AS

KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE 2022

Ärinimi:	Clevon AS
Äriregistri number:	16472103
Aadress:	Reinu tee 48, 71020 Viljandi linn
Telefon:	+372 5597 7090
E-posti aadress:	info@clevon.com
Kodulehekülg:	www.clevon.com
Majandusaasta algus:	01. jaanuar
Majandusaasta lõpp:	31. detsember
Juriidiline vorm:	Aktsiaselts
Audiitor:	KPMG Baltics OÜ

SISUKORD

SISUKORD	3
TEGEVUSARUANNE	4
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	8
KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE	8
KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE	9
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE	10
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	11
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	12
LISA 1. ÜLDINE INFORMATSIOON	12
LISA 2. ARUANDE KOOSTAMISE ALUSED	12
LISA 3. ARVESTUS- JA ESITUSVALUUTA	12
LISA 4. OLULISED RAAMATUPIDAMISHINNANGUD JA OTSUSTUSED	12
LISA 5. UUED STANDARDID, STANDARDITE MUUDATUSED JA TÕLGENDUSED	13
LISA 6. OLULISEMAD ARVESTUSPÕHIMÕTTED	15
LISA 7. KASUM AKTSIA KOHTA	24
LISA 8. ETTEMAKSED	24
LISA 9. MATERIAALNE PÕHIVARA	25
LISA 10. IMMATERIAALNE PÕHIVARA	26
LISA 11. MÜÜGITULU	26
LISA 12. KAUBAD, TOORE, MATERJAL JA TEENUSED	27
LISA 13. MITMESUGUSED TEGEVUSKULUD	27
LISA 14. TÖÖJÕUKULUD	27
LISA 15. AKTSIAPÕHISED MAKSED	28
LISA 16. INVESTEERINGUD TÛTARETTEVÕTETESSE	29
LISA 17. SEOTUD OSAPOOLED	29
LISA 18. TEGEVUSE JÄTKUMINE	30
LISA 19. FINANTSINSTRUMENDID – ÕIGLANE VÄÄRTUS JA RISKIJUHTIMINE	31
LISA 20. LISAINFORMATSIOON GRUPI EMAETTEVÕTTE KOHTA	33
JUHATUSE JA NÕUKOGU ALLKIRJAD	37
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	38
KAHJUMI KATMISE ETTEPANEK	39

TEGEVUSARUANNE

Clevon AS registreeriti Eesti äriregistris 1. aprillil 2022 kui jõustus 22. veebruaril 2022 heaks kiidetud jagunemiskava. Jagunemine toimus eraldumise teel, kus jagunev ühing, Cleveron AS, andis mehitamata sõidukite tehnoloogia arendamisega seotud üksuse varad, kohustused ja õigused üle eralduvale ühingule, Cleveron Mobility ASile, mis võttis alates 06.12.2022 kasutusele ärinime Clevon AS.

2022. aasta juunis viidi läbi Clevon AS aktsiate esmane avalik pakkumine (IPO) ning ettevõtte aktsiatega alustati 28. juunil 2022 kauplemist Nasdaq Tallinn AS-i poolt korraldatavas mitmepoolses kauplemissüsteemis First North (First North). Keerulistele oludele vaatamata märgiti kogu soovitud maht täis ning kokku kaasati IPOga 5 mln eurot enam kui 6 700 jaeinvestorilt ja 0,2 mln eurot kahelt professionaalselt investorilt. Aktsia märkimishind oli 1,87 eurot, peale uute aktsiate emissiooni oli ettevõtte poolt noteeritud aktsiate arv 29 575 771 ning ettevõtte väärtus 55,3 mln eurot. Aruandeperioodi lõpu seisuga 31.12.2022 oli aktsia hind 1,588 eurot ning ettevõtte turuväärtus 47,0 mln eurot.

Kaasatud kapital andis tõuke ettevõtte kiirele arengule. Ettevõtte eraldumisel 2022. aasta aprillis oli ettevõttes 47 töötajat, 2022. aasta lõpul töötas kontsernis 90 töötajat, neist 3 100%-lises tütarettevõttes Clevon Corporation, USAs Texas. Eelkõige on kasvanud arendusmeeskond ning hoogustunud arendustegevus eesmärgiga tõsta mehitamata robotkullerite autonoomsust ning töökindlust.

Tehnoloogia

2022. aasta alguses oli Clevon ASi mehitamata sõidukite tehniline valmidus tasemel, kus sõidukeid oli võimalik turvaliselt juhtimiskeskusest opereerida. 2022. aasta 1. kvartalis sai valmis uue sõiduki platvormi arendus (CLEVON 1), mille funktsionaalsus sai valideeritud Transpordiametiga ning saime loa Eestis tänavatel opereerida, esialgu koos saateautoga. CLEVON 1 on täiesti uus sõiduk, mis on tehtud L6e kategooria nõuete baasil. Sõidukil on uus väline disain, mille kohta oleme saanud palju positiivset tagasisidet. Mehhaanilises osas on saanud uue lahenduse vedrustus, pidurid, veoskeem ja roolisüsteem. Sõiduk on varustatud ka juhtmevaba laadijaga. Oluline saavutus arendustegevuses on modulaarsed elektroonilised juhtmoodulid aktuaatorite juhtimiseks. Tänu modulaarsusele saame kiiremine ja efektiivsemalt sõiduki elektroonikat arendada ja tootestada.

Tarkvaraarenduse fookuses oli teleopereerimise töökindluse ja turvalisuse täiendav tõstmine ning koos sellega kindluse saamine, et saateautost täielikult loobuda. See eesmärk ka saavutati. Meie strateegia on sõiduki järkjärguline autonoomsuse tõstmine ning tänu sellele suutlikkus võimalikult varajases projekti faasis oma sõidukitega teenust pakkuda, mida toetab täielikult teleopereerimise olemasolu. Paralleelselt on käinud sõiduki autonoomsuse saavutamine ehk ADS (Automated Driving System) analüüsimine ja arendus, nii uurimuslikul tasemel kui ka tarkvaralised implementatsioonid. Oleme saavutanud sõidukitega valmiduse opereerida eelkaardistatud ja defineeritud aladel ilma, et juht peaks täitma sõiduki operatiivseid ülesandeid (so. rooli keeramine ja kiiruse määramine). Siiski on vajalik sõiduki monitoorimine ning vajadusel taktikaliste ülesannete ja otsuste täitmine.

Lisaks ADS süsteemi arendusele on fookuses olnud ka kliendirakenduste arendused ja liidestused, mis samuti toetab meie strateegiast punkti, et võimalikult vara pakkuda teenuseid. See sisaldab endas erinevate pilootprojektide jaoks tehtavaid kulleri ja lõppkliendi liidestusi (nt. DPD, DHL, IKI/LastMile), pealiskandjate liidestusi (distantsilt pealiskandjate monitoorimine ja juhtimine) ning Fleet Management System ja Ride Management System disaini ja arendusi.

Aktiivselt arendasime ka sõidukite infrastruktuuri ehk võimekust sõidukitepargi kaughalduseks. See sisaldab endas sõidukite automaatset tarkvarauuenduste võimekust ning protsessi, sõidukipargi monitoorimist ja distantsilt probleemide lahendamist, andmete kogumist, haldust ja võimekust neid analüüsida.

2022. aasta lõpuks valmis mitme eraldiseisva saadetise samaaegselt transpordiks mõeldud pealiskandjate prototüüp. Uut tüüpi pealiskandjate võimaldab ühe sõidukiorraga saadetised kätte toimetada mitmele kliendile, suurendades seeläbi saadetiste kättetoimetamise arvu ühes ajaühikus ning tõstes efektiivsust. 2023. aastal toimub prototüübi edasiarendus kasutusvalmis mudeliks ja selle tootestamine.

Turundus ja pilootprojektid

Paralleelselt arendustegevusega toimus koostöös potentsiaalsete klientidega pilootprojektide elluviimine eesmärgiga saada infot mehitamata robotkullerite sobitumisest kliendi ärimudelisse, sisepõlemismootoriga kaubikute asendamise võimalikkusest ning antud lahenduse sobivusest klientide äriliste ja keskkonnasäästuga seotud eesmärkide täitmisesse. 2022. aasta maikuu tutvustas Clevon kolmanda põlvkonna isejuhtivat robotkullerit CLEVON 1. Täiselektrilisel platvormsõidukil on võimalik uutes piirkondades tõhusalt teenuse pakkumist käivitada tänu kiirele teenindusala kaardistuse, autopiloodi ja kaugjuhtimise võimekusele. Uus mehitamata robotkuller oli esimene Euroopas, mis hakkas koostöös DPD Eestiga teenust pakkuma avalikel teedel. Lisaks alustas Clevon koostööd ka DHL Express Estonia'ga Tallinnas. CLEVON 1 vedas mõlema logistikafirma pakke äriklientidele. Toidukaupu hakati eraklientidele vedama Colruyt Grupiga Belgias ning IKI toidupoodidega (REWE Grupp) Leedus.

2022. aasta sügisel laiendas Clevon oma äritegevust Põhja-Ameerikasse, kus asutati tütarettevõtte Clevon Corporation ning avati USA peakontor Dallas-Fort Worth metropolis, AllianceTexas Mobility Innovation Zone infrastruktuuri innovatsioonikeskuses. Avatseremoonial osalesid Eesti Vabariigi president Alar Karis, Fort Worth linna kaubanduskoja tegevjuht ja president Brandom Gengelbach ning Perot Grupi ja kinnisvaraarenduse ettevõtte Hillwood esimees Ross Perot Jr. CLEVON 1 sõidukiga viidi edukalt kohale ka esimene tarne Põhja-Ameerikas, täpsemalt Fort Worth linnas. Koostöös Arlingtoni linnaga (Texas) toimetas aga robotkuller kliendile üle 100 eina ja seda alla kahe tunni. Lisaks tutvustas 2022. aasta teises pooles Clevon ühele USA suurimale jaemüüjale ka oma toote kontseptsiooni ning tõestas robotkulleri efektiivsust. Clevon kinnitab oma kohalolekut USAs järjest tugevamalt ning samuti kasvab ka meeskond. Äriarenduse juhiks kaasati Nathan Ray, kellel on 16 aastat kogemusi erinevatel operatsioonide ja strateegiaga seotud positsioonidel ettevõtetes nagu Albertson, HelloFresh, Amazon ja Target.

Aruandeaasta lõpuks on Clevoni robotkullerid avalikel teedel tarneid tehes läbinud juba üle 20 000 kilomeetri. Clevoni masinaid on testitud Euroopa avalikel teedel juba üle 2,5 aasta ning need on ennast tõestanud turvalise ja usaldusväärse sõidukina. Masin on keskkonnasõbralik, nullemissiooniga ning vähendab viimase miili tööjõukulusid kuni 90%.

Aasta lõpuks on toodetud ja aktiivses kasutuses 20 mehitamata robotkullerit CLEVON 1. Sõidukeid kasutatakse nii testimiseks ettevõtte kinnisel testplatsil kui ka pilootprojektides Eestis, teistes Euroopa riikides ja tütarettevõttes USAs. Testplatsil sooritatakse erineva raskusastmega etteantud ülesandeid simuleerides reaalseid olukordi linnatänavail, et parandada sõidukite sooritusvõimet ning tuvastada võimalikke ohuolukordi.

Uute kontaktide loomise ja mehitamata robotkullerite tutvustamise eesmärgil osales Clevon mitmel messil, millest märkimist väärivad suurimad tehnoloogiamessid maailmas GITEX Dubai 2022 ja 2023. aasta alguses Las Vegases toimunud CES 2023.

Tulevikku suunatud plaanid

Aastate 2023-2024 fookused on sõiduki autonoomsuse tõstmine, küberturvalisuse parendamine ning väliste liidestuste skaleeritavus. ADS komplekt saab riistvaralise täienduse lisandunud sensorika, võimsama arvuti ning ruuteri näol, mis võimaldab hoida meie süsteemi kaasaegsena ning võimekamana. Paneme rohkem rõhku simulatsiooni kasutamisele arenduses ja testimises, mis kiirendab ja automatiseerib meie tööd märkimisväärselt. Jätkame tööd selle nimel, et meie protsessid ja süsteimid toetaksid kõrgemaid küberturvalisuse nõudeid. Plaanis on saavutada piisav autonoomsus, et sõidukiparki oleks võimalik opereerida väiksema arvu operaatoritega, mille eelduseks on järgmise generatsiooni MRM (Minimum Risk Manoeuvre) funktsionaalsus. Plaanis on edasi arendada automatiseeritud täppis-kaardistamise ja marsruutimise süsteemi, mis toetab kiiresti uude piirkonda sisenemist ja seal autonoomsuse kasvu. Eesmärgiga saavutada kiire integratsioon uute teenustega, arendame edasi Fleet Management System ökosüsteemi - paindlikumaks ja skaleeritavamaks.

Ettevõtte strateegiast tulenevalt alustati 2022. aastal ettevalmistustega, et saavutada autotööstuses kasutatavad vajalikud kvaliteedistandardid nii arendustegevuseks kui ka tootmiseks. 2023. aastal jätkuvad erinevate

protsesside kaardistamised, loomised ja juurutamised, et täita autotööstuse ettevõttele esitatavad nõuded ning nende tegevuste lõppeesmärk on tuua turule tüübikinnitatud sõiduk.

First North-ilt äraminek ja kapitali kaasamine

16. jaanuaril 2023 teatas Clevon börsiteates plaanist lahkuda First North-ilt. First North-ilt lahkumist on põhjendatud vajadusega kaasata täiendavat kapitali, mis on vajalik Clevoni põhitoote – CLEVON 1 sõiduki ja selles sisalduva tehnoloogia - edasiarenduseks, kuid mille avalik kaasamine nii praegu kui ka tuleviku raha kaasamise ringides on äärmiselt vähetõenäoline. Seetõttu otsib Clevon potentsiaalseid investoreid First North-i väliselt, suhtlus kellega on näidanud, et selleks, et neilt edasiseks arenduseks kapitali kaasata, peab Clevon First North-ilt lahkuma. Kuna investorite leidmine on börsil oleku tõttu võtnud oodatust kauem aega ning ettevõtte likviidsuspositsioon on seega halvenenud, on Clevon ajutiselt vähendanud kulude taset kuniks täiendav finantseerimine on kindel.

Lisainfo First North-ilt lahkumise kohta avalikustatakse esimesel võimalusel.

Majandustulemused

Kontserni müügitulu 2022. aastal oli 98 tuh eurot ning see tulu on saadud peamiselt pilootprojektide läbiviimisest. Kontserni kulu kaupadele, materjalile ja teenustele oli 510 tuh eurot, mitmesugused tegevuskulud 1 081 tuh eurot, tööjõukulud (sisaldavad aktsiapõhiste maksete kulu) 2 677 eurot ja põhivarade kulum 782 tuh eurot. Kontserni äritegevus ei ole mõjutatud hooajalisusest.

2022. aasta ärikahjumiks kujunes 3 258 tuh eurot, mis on eelkõige tingitud ettevõtte tegevuse ja töötajate arvu kiirest kasvust. 2022. aasta EBITDA oli –2 488 tuh eurot.

Investeeringuid põhivarasse tehti 3 145 tuh euro ulatuses, millest investeeringud materiaalsesse põhivarasse olid summas 1 147 tuh eurot ja immateriaalsesse põhivarasse 1 998 tuh eurot (sh kapitaliseeritud väljaminekud oma tarbeks põhivara valmistamisel 1 685 tuh eurot).

Ettevõttel oli 31.12.2022 seisuga 991 tuh eurot ujuva intressimääraga laene, Euribori tõus alates 2022.a teisest poolest on märkimisväärselt suurendanud ettevõtte intressikulusid.

Eesmärgid ja nende täidetavus

Clevon AS aktsiate avaliku pakkumise ajal püstitati ettevõtte kirjelduses järgmised eesmärgid 2022. aastaks:

	2022
Sõidukite arv	~15
Sõidutunde päevas sõiduki kohta	3
Müügitulu aastast	40,000- 60,000
Tegevuskulud koos operaatorite kulu, hoolduskulu ja muude tegevuskuludega	1,800,000 – 2,000,000
EBITDA aastast (-)	(1,750,000 – 2,000,000)
Investeeringud tootmisse (koos sõidukite tootmiskuluga) ja tootearendusse	2,800,000

2022. aasta lõpuks sai toodetud 20 sõidukit (prognoos ~15 sõidukit), mis võimaldavad paralleelselt sõidukeid testida kinnisel territooriumil (sh lumistes tingimustes) ning samuti pilootprojektides erinevate potentsiaalsete klientide juures reaalses oludes.

Müügitulu osutus 2022. aastal prognoositust vähemalt 38 tuh euro võrra suuremaks (98 tuh eurot vs 40-60 tuh. eurot), mis sai võimalikuks tänu aktiivsele turundustegevusele ja mitmele pilootprojektile.

Tegevuskulud koos operaatorite kulu, hoolduskulu ja muude tegevuskuludega osutusid prognoositust (1 800 – 2 000 tuh eurot) madalamaks ning olid 1 280 tuh eurot tänu ettevõtte protsesside efektiivsele juhtimisele. EBITDA osutus 2022. aastal prognoositust vähemalt 488 tuh eurot väiksemaks (–2 488 tuh eurot vs -1 750 – 2,000

tuh eurot). Selle põhjuseks võib lugeda ettevõtte tegevuse kiiret kasvu 2022. aasta teisel poolaastal, sh USA tütar-ettevõtte asutamisega seotud kulused ning majanduskeskkonnast tingituna kiiresti kasvanud tööjõukulused.

Majanduskeskkond

Eesti Panga prognoosi järgi kasvab majandus aastal 2023 0,4% ja aastal 2024 3,1%. Tarbijahindade kasv kiirenes 2022. aasta detsembriks 20 protsendini. Eesti Panga prognoosi järgi tarbijahindade muutus aastal 2023 on 9,3% ja aastal 2024 2,8%.

Loiuma majandusaktiivsuse mõjul kahaneb tööjõunõudlus 2023. aasta alguses, mil tagasihoidlikum nõudlus ning kõvasti kerkinud sisendi- ja energiahinnad sunnivad osasid ettevõtteid töötajaid koondama. Kuna tööjõupakkumine püsib samal ajal suur, sest tööjõus osalemise määr on tõusnud ning Eestisse jõuab 2023. aasta alguses ligikaudu 40 tuhat ja 2024. aasta alguseks eelduste kohaselt umbes 75 tuhat Ukraina sõjapõgenikku, siis tööpuudus suureneb ning tööpuuduse määr tõuseb pea 9%ni. Ühest küljest toob suurem töötus kaasa palgakasvurive vähenemise, kuid selle vastu töötavad kiire hinnakasv ning miinimumpalga ja avaliku sektori palkade tõus.

Nimetatud sündmused omavad neutraalset mõju Grupi tuleviku tegevustele; palgakasv mõjutab otseselt kontserni toote tasuvust positiivselt, kuid tööjõukulude kerge kasv suurendab vajaminevat kapitali kogust.

Keskkond ja sotsiaalne vastutus

Kontsern jätkab oma toodete arendamist, millel on ettevõtte eesmärkide täitumisel oluline positiivne mõju linnakeskkondade õhusaaste vähendamisel läbi kaubatranspordi elektrifitseerimise ning kütusekulu vähendamise, mille toob endaga kaasa suurte ja raskete bensiini- ja diiselmootoritega sõidukite asendamine kergema ning elektriajamiga sõidukiga.

Kontsern on rahvusvaheline organisatsioon, toetades mitmekesisust, erinevaid kultuure ning rahvusi. Kontsernis töötas 2022. aasta 31. detsembri lõpu seisuga 94 inimest, neist Eestis 91 ja tütar-ettevõttes USA-s 3. 2022. aastal töötas Kontsernis:

- 12% naisi ja 88% mehi;
- töökeeltena oli pidevalt kasutuses 2 keelt.

Clevon aktsia

Clevon AS aktsiad on Nasdaq Tallinn First North nimekirjas noteeritud alates 28. juuni 2022.a. 31. detsembri 2022.a. seisuga emiteeritud on 29 575 771 aktsiat arvestusliku väärtusega 0,10 eurot aktsia. Seega on aktsiakapital 2 957 577 eurot. Kõik aktsiad on ühte liiki ning omandipiirangud puuduvad. Seltsi põhikirjast ei tulene piiranguid seltsi aktsiate võõrandamisel. Aktsionäride omavahelistes lepingutes sätestatud väärtpaperite võõrandamise piirangud ei ole teada.

2022. aasta jooksul on aktsia hind langenud 11,28 protsenti, 1,79 euro pealt 1,588 euron. Võrreldes esmase avaliku pakkumise tehingu väärtusega, 1,87 eurot aktsia, on ühe aktsia hind 15,08% langenud. Olulist osalust (üle 5%) omavad ettevõtte juht ja juhatuse liige Arno Kütt (läbi ettevõtte Konna OÜ), nõukogu esimees Peep Kuld (läbi ettevõtte Bagira OÜ), nõukogu liige Ivar Siimar (läbi ettevõtte Sibö Invest OÜ), nõukogu liige Stanislav Ivanov (läbi Tera Ventures I Usaldusfondi) ja nõukogu liige Indrek Oolup.

Arno Kütt
Clevon AS juhatuse esimees
arno.kutt@clevon.com

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE

(eurodes)	Lisa	31.12.2022	01.04.2022
Käibevarad			
Raha ja raha ekvivalendid		1 767 398	0
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	8	91 500	0
Ettemaksed	8	20 733	0
Varud		334 053	496 115
Käibevarad kokku		2 213 684	496 115
Põhivarad			
Ettemaksed	8	12 223	0
Materiaalne põhivara	9	1 772 287	555 343
Immateriaalne põhivara	10	4 595 642	3 415 254
Põhivarad kokku		6 380 152	3 970 597
VARAD KOKKU		8 593 837	4 466 712
Kohustised			
Laenukohustised	17	797 219	16 559
Võlad tarnijatele		134 976	0
Võlad töövõtjatele		248 756	35 474
Muud võlad		248 821	0
Lühiajalised kohustised kokku		1 429 772	52 033
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	17	647 700	33 317
Pikaajalised kohustised kokku		647 700	33 317
Kohustised kokku		2 077 472	85 351
OMAKAPITAL			
Aktsiakapital		2 957 577	2 679 500
Ülekurss		6 508 708	1 701 862
Muud reservid		381 903	0
Jaotamata kasum (-kahjum)		-3 331 824	0
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku		6 516 364	4 381 362
Omakapital kokku		6 516 364	4 381 362
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL KOKKU		8 593 837	4 466 712

KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE

(eurodes)	Lisa	01.04.2022- 31.12.2022
Müügitulu	11	98 420
Muud äritulud		12 948
Kaubad, toore, materjal ja teenused	12	-509 632
Mitmesugused tegevuskulud	13	-1 081 766
Tööjõukulud	14	-2 676 874
Põhivara kulum ja väärtuse langus		-782 402
Kapitaliseeritud väljaminekud oma tarbeks põhivara valmistamisel	10	1 685 242
Muud ärikulud		-3 897
Ärikasum (kahjum)		-3 257 960
Finantstulu		186
Finantskulu		-61 562
Muud finantstulud/kulud		-12 488
Finantstulud ja -kulud kokku		-73 864
Kasum (kahjum) enne tulumaksu		-3 331 824
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)		-3 331 824
Emaettevõtte omanike osa puhaskasumist		-3 331 824
Aruandeaasta koondkasum (-kahjum)		-3 331 824
Emaettevõtte omanike osa koondkasumist		-3 331 824
Tavapuhaskasum aktsia kohta	7	-0,12

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

(eurodes)	Lisa	01.04.2022-31.12.2022
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST		
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)		-3 331 824
Korrigeerimised:		
Põhivara kulum ja väärtuse langus		782 402
Kasum (kahjum) materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist		-23
Finantstulud ja -kulud		73 863
Opsioonireservi suurendamine		381 903
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus (sh kliendilepingute varad)		-124 457
Varude muutus		162 062
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus (sh kliendilepingute kohustused)		597 079
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST KOKKU		-1 458 993
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST		
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel		-2 645 594
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist		1 600
Tasutud tütarettevõtjate soetamisel		-1
Laekunud intressid		186
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST KOKKU		-2 643 809
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST		
Saadud laenud		950 000
Saadud laenude tagasimaksed		-3 635
Rendikohustiste tagasimaksed		-110 181
Makstud intressid		-38 421
Laekunud aktsiate emiteerimisest, millest on maha arvatud väljaandmiskulud		5 084 924
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST KOKKU		5 882 687
RAHAVOOD KOKKU		1 779 886
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi algul		0
Valuutakursi muutuste mõju		-12 488
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpul		1 767 398

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

(eurodes)	Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital				Kokku	Omakapital kokku
	Aktsiakapital	Ülekurs	Opsiooni de reserv	Jaotamata kasum (-kahjum)		
Seisuga 01.04.2022	2 679 500	1 701 862	-	-	4 381 362	4 381 362
Aruandeaasta kasum (-kahjum)	0	0	0	-3 331 824	-3 331 824	-3 331 824
Muu koondkasum	0	0	0	0	0	0
Aruande koondkasum kokku	0	0	0	0	0	0
Tehingud omanikega						
Emiteeritud aktsiakapital	278 077	4 806 846	0	0	5 084 923	5 084 923
Osalusoptsiooni de reservi moodustamine	0	0	381 903	0	381 903	381 903
Kokku tehingud omanikega	278 077	4 806 846	381 903	0	5 466 826	5 466 826
Seisuga 31.12.2022	2 957 577	6 508 708	381 903	-3 331 824	6 516 364	6 516 364

Aktsiakapital summas 2 957 577 eurot (01.04.2022: 2 679 500 eurot) jaguneb 29 575 771 aktsiaks (01.04.2022: 26 795 000 aktsiaks) nimiväärtusega 0,10 eurot (01.04.2022: 0,10 eurot) aktsia kohta. Omakapitali kaasamise tulemusena suurenes ülekurs 4 806 846 euro võrra. Aktsiate emiteerimisega otseselt seotud lisakulud summas 115 119 eurot kajastati ülekursi vähendusena.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

LISA 1. ÜLDINE INFORMATSIOON

Clevon AS (edaspidi ka emaettevõtte või ettevõtte) on Eesti Vabariigis 01.04.2022 asutatud äriühing. Emaettevõtte registreeritud aadress on Reinu tee 48, 71020 Viljandi linn, Eesti Vabariik. Clevon AS 31.12.2022 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab emaettevõtet ja tema tütaretevõtet (edaspidi kontsern). Kontserni põhitegevusalaks on mootorsõidukite tootmine. Ettevõtte toodab uue põlvkonna autonoomseid mehitamata mootorsõidukeid eesmärgiga muuta kaupade kätetoimetamine lõpptarbijatele võimalikult efektiivseks ja keskkonnasäästlikuks.

LISA 2. ARUANDE KOOSTAMISE ALUSED

Kontserni 31. detsembril 2022 lõppenud majandusaasta raamatupidamise aruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Käesolev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on kontserni esimene IFRS konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne. Majandusaasta raamatupidamise aruanne on koostatud perioodi 01.04.2022 – 31.12.2022 kohta. Clevon AS registreeriti Eesti äriregistris 1. aprillil 2022 kui jõustus 22.02.2022 heaks kiidetud jagunemiskava. Jagunemine toimus eraldumise teel, kus jagunev ühing, Cleveron AS, andis autonoomsete sõidukite tehnoloogia arendamisega seotud üksuse varad, kohustused ja õigused üle eralduvale ühingule, Clevon AS-ile (jagunemisjärgne ärinimi Cleveron Mobility AS).

Kirjeldatud arvestus- ja aruandluspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõigi aruandes esitatud perioodide suhtes.

LISA 3. ARVESTUS- JA ESITUSVALUUTA

Käesolev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes, mis on emaettevõtte arvestusvaluutaks.

LISA 4. OLULISED RAAMATUPIDAMISHINNANGUD JA OTSUSTUSED

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kasutanud hinnanguid ja otsustusi, mis mõjutavad kontserni arvestuspõhimõtete rakendamist ning aruandes kajastatud varade, kohustiste, tulude ja kulude kajastatud summasid. Tegelikud tulemused võivad erineda nendest hinnangutest.

Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse pidevalt läbi. Muudatusi hinnangutes kajastatakse edasiulatavalt.

Olulised otsustused

Järgmistes lisades on esitatud teave arvestuspõhimõtete kohaldamisel tehtud otsustuste kohta, millel on kõige suurem mõju finantsaruannetes kajastatud summadele:

- Rendiperiood: Kontserni juhtkond on rendilepingute perioodi määramisel hinnanud, kas nad kasutavad tulevikus pikendamise võimalust või mitte;
- Arenguväljaminekud: Arenguväljaminekud on kajastatud immateriaalse põhivarana

Eeldused ning hinnangutega seotud ebakindlused

- Immateriaalse põhivara kapitaliseerimine – Immateriaalse varana kajastatakse arendatud riist- ja tarkvara, mis on seotud isesõitva sõiduki arendusega. Kapitaliseeritud arenduskulud hõlmavad töajookulusid ning muid arendamisega otseselt seotud kulutusi. Tarkvara tootespetsialistide ja arendajate tööajookulud arvestatakse tarkvara soetusmaksumuse hulka. Selleks hindab juhtkond, kui

suur osa nende tööajast on seotud kapitaliseerimisele kuuluva tarkvara loomisega. 31.12.2022 seisuga on immateriaalse põhivara jääkmaksumus 4 596 tuhat eurot (01.04.2022 3 415 tuhat) (lisa 10).

- Immateriaalse põhivara väärtuse hindamine – Immateriaalse põhivara väärtust testitakse juhul, kui leiab aset mõni sündmus või ilmneb asjaolu, mis viitab vara väärtuse langusele. Konsolideeritud äritegevuse rahavood on küll negatiivsed, kuid need ei indikeeri antud juhul immateriaalse põhivara bilansilise väärtuse langust, kuna kontserni ärimudel on kasvuettevõttele omane. See tähendab, et kahjum ja negatiivsed rahavood on planeeritud, kuna müügitulude kasvu ning seeläbi ettevõtte varade väärtuse suurenemise eelduseks on aktiivne turundus, kiire töötajate värbamine ning toote arendamine. Lisaks on ettevõtte turukapitalisatsioon suurem kui varade bilansiline väärtus. Seega 31.12.2022 ja 01.04.2022 seisuga juhtkonna hinnangul vara väärtuse languse indikatsioone ei esinenud, mistõttu vara väärtuse teste ei koostatud.
- Lisa 15: Aktsiapõhised maksed – õiglase väärtuse määramisel kasutatud eeldused
- Lisa 18: Tegevuse jätkuvus

Õiglase väärtuse mõõtmine

Mitmed kontserni arvestuspõhimõtted ning avalikustamismõtted nõuavad õiglase väärtuse mõõtmist.

Õiglase väärtus on hind, mida saadaks vara müügil või makstaks kohustise üleandmisel mõõtmiskuupäeval turuosaliste vahelises tavapärasel tehingus. Õiglase väärtuse mõõtmisel eeldatakse, et vara müügi või kohustise üleandmise tehing toimub kas:

- vara või kohustise põhiturul; või
- kui põhiturg puudub, siis vara või kohustise jaoks soodsaimal turul.

Kontsernil peab olema mõõtmiskuupäeval juurdepääs põhi- või soodsaimale turule.

Vara või kohustise õiglase väärtuse mõõtmisel kasutatakse eeldusi, mida turuosalised kasutaksid vara või kohustise hinna määramisel, eeldades, et turuosalised tegutsevad oma parimates majanduslikes huvides. Mittefinantsvara õiglase väärtuse mõõtmisel võetakse arvesse turuosalise võimet luua majanduslikke hüvesid, kasutades vara parimal viisil või müües selle turuosalisele, kes kasutaks vara parimal viisil.

Kontsern rakendab hindamistehnikaid, mis on konkreetsetes olukorras sobilikud ja mille jaoks on olemas piisavalt õiglase väärtuse mõõtmiseks vajalikke andmeid, kasutades maksimaalselt asjakohaseid jälgitavaid sisendeid ja minimaalselt mittejälgitavaid sisendeid, mis on kogu mõõtmise seisukohast olulised:

- 1. tase — varade või kohustiste (korrigeerimata) noteeritud hinnad aktiivsetel turgudel;
- 2. tase — hindamistehnikad, mille madalaima taseme sisend, mis on kogu mõõtmise seisukohast oluline, on kas otseselt või kaudselt jälgitav;
- 3. tase — hindamistehnikad, mille madalaima taseme sisend, mis on kogu mõõtmise seisukohast oluline, on mittejälgitav.

Lisateave õiglase väärtuse mõõtmisel tehtud eelduste, sisendite ning hinnangute kohta on toodud järgmistes lisades:

- Lisa 15: Aktsiapõhised maksed
- Lisa 20: Finantsinstrumendid

LISA 5. UUED STANDARDID, STANDARDITE MUUDATUSED JA TÕLGENDUSED

Järgnevad uued standardid, tõlgendused ja muudatused ei kohaldu veel 31. detsembril 2022 lõppenud aruandeperioodile ning neid ei ole käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud. Kontsern kavatseb need standardid, tõlgendused ja muudatused rakendada siis, kui see muutub kohustuslikuks.

Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.)

Muudatustega selgitatakse, et kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks põhineb üksnes ettevõtte õigusel arveldamist aruandeperioodi lõpus edasi lükata. Ettevõtte õigus lükata arveldamist edasi vähemalt 12 kuud alates aruandekuupäevast ei pea olema tingimusteta, kuid sellel peab olema sisu. Klassifitseerimist ei mõjuta juhtkonna kavatsused ega ootused selle kohta, kas ja millal ettevõtte oma õigust kasutab. Muudatustega selgitatakse ka olukordi, mida peetakse kohustise tasumiseks.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ja IFRSi rakendusjuhendi nr 2 „Olulisuse üle otsustamine“ muudatused

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.) Standardi IAS 1 muudatuste eesmärk on aidata ettevõtetel avalikustada arvestuspõhimõtete kohta kasulikumat teavet:

- nõudes ettevõtetelt vaid oluliste arvestuspõhimõtete avalikustamist;
- selgitades, et ebaoluliste tehingute, muude sündmuste või tingimustega seotud arvestuspõhimõtted on samuti ebaolulised ega vaja seetõttu avalikustamist, ja
- selgitades, et ka mitte kõik oluliste tehingute, muude sündmuste või tingimustega seotud arvestuspõhimõtted ei ole ettevõtte raamatupidamise aruande seisukohalt olulised.

Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu muutis ka IFRS-i rakendusjuhendit nr 2, lisades juhise ja kaks lisanäidet olulisuse mõiste rakendamise kohta arvestuspõhimõtete avalikustamisel.

Muudatused on kooskõlas mõiste „olulisus“ täpsustatud määratlusega:

„Teave arvestuspõhimõtete kohta on oluline, kui seda koos ettevõtte raamatupidamise aruandes sisalduva muu teabega käsitledes võib mõistlikult eeldada, et see mõjutab otsuseid, mida üldotstarbelise raamatupidamise aruande põhikasutajad selle raamatupidamise aruande alusel teevad“.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Standardi IAS 8 „Arvestuspõhimõtted, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem; rakendatakse edasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.

Muudatustega võetakse kasutusele mõiste „arvestushinnangud“ uus määratlus: selgitatakse, et need on raamatupidamise aruandes esitatud rahalised summad, mille mõõtmisega kaasneb määramatus. Muudatustega selgitatakse ka arvestuspõhimõtete ja arvestushinnangute vahelist seost: täpsustatakse, et ettevõtte annab arvestushinnangu selleks, et saavutada arvestuspõhimõttega kehtestatud eesmärki.

Muudatused ei avalda eeldatavasti kontsernile olulist mõju, kuna nendega antakse juhiseid selle kohta, kas muutusi tuleb käsitada hinnangute muutustena, arvestuspõhimõtete muutustena või vigadena.

Standardi IAS 12 „Tulumaks“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.

Muudatused selgitavad sellistest tehingutest tuleneva edasilükkunud tulumaksu arvestamist, mille puhul kajastatakse nii vara kui ka kohustist ning mõlema suhtes rakendatakse ühesugust maksustamist. Muudatustega kitsendatakse esmase kajastamise erandi rakendusala nii, et kõnealune erand ei kehti tehingutele, millest tekivad võrdsed ja tasaarvestatavad ajutised erinevused. Seetõttu peavad ettevõtted kajastama edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustisi ajutiste erinevuste suhtes, mis tekivad rendilepingu ja kasutuselt kõrvaldamise eraldise esmasel kajastamisel.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Muud muudatused

Ülejäänud uutel standarditel, standardite muudatustel ja tõlgendustel, mis pole veel jõustunud, ei ole eeldatavasti olulist mõju kontserni raamatupidamise aruandele.

LISA 6. OLULISEMAD ARVESTUSPÕHIMÕTTED

Alljärgnevalt on esitatud kokkuvõtte käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud olulistest arvestuspõhimõtetest. Kirjeldatud arvestuspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt, kui järgnevas tekstis ei ole vastupidist märget.

Konsolideeritud aruannete koostamine

Käesolev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab Clevon AS-i ja selle tütarettevõtte finantsnäitajaid rida-realt konsolideerituna.

Tütarettevõtted

Tütarettevõtte konsolideerimist alustatakse hetkest, kui kontsern omandab kontrolli antud tütarvõtte üle ning lõpetatakse hetkel, kui kontsern kontrolli tütarvõtte üle kaotab. Kõiki tütarvõtte poolt aasta jooksul omandatud või müüdud varasid, kohustisi, tulusid ja kulusid kajastatakse konsolideeritud koondkasumiaruandes alates kontrolli saavutamise kuupäevast kuni kuupäevani, mil kontsern kontrolli tütarvõtte üle kaotab. Vajadusel korrigeeritakse tütarvõtte finantsnäitajaid, et need oleksid kooskõlas kontserni arvestuspõhimõtetega.

Kontrolli kaotamine

Kui kontsern kaotab kontrolli tütarvõtte üle, lõpetab ta tütarvõtte varade ja kohustiste ning nendega seotud mittekontrolliva osaluse ja muude omakapitali komponentide kajastamise. Kontrolli kaotamisest tulenev kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes. Endises tütarvõttes säilinud osalust mõõdetakse õiglases väärtuses.

Konsolideerimisel elimineeritavad tehingud

Kõik kontsernisisesed varad ja kohustised, omakapital, tulud, kulud ja rahavood, mis on seotud kontserni liikmete vaheliste tehingutega, elimineeritakse konsolideerimisel täielikult.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid hõlmavad sularaha kassas, nõudmiseni hoivuseid pangas, muid lühiajalisi likviidseid investeeringuid, mille esialgne tähtaeg on kuni kolm kuud ja mille väärtuse muutumise risk on ebaoluline.

Välisvaluuta

Kontserni iga konsolideeritud üksuse arvestusvaluuta on üksuse tegevuse põhilise majanduskeskkonna valuuta. Kontserni esitusvaluuta on euro, mis on Eesti Vabariigi ametlik vääring. Emaettevõtte arvestusvaluutaks on euro, USA tütarvõtte arvestusvaluutaks on dollar.

Välisvaluuta ümberarvestus

Välisvaluutas toimunud tehingud arvestatakse ümber kontserni ettevõtete arvestusvaluutadesse tehingu toimumise kuupäeval kehtinud vahetuskursiga. Välisvaluutas toimunud tehing arvestatakse ümber eurodesse, kasutades tehingu toimumise päeval kehtinud Euroopa Keskpanga vahetuskurssi.

Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustised konverteeritakse arvestusvaluutasse aruandekuupäeval kehtiva arvestusvaluuta vahetuskursi järgi. Monetaarsete varade või kohustustega seotud kursivahedest tekkiv kasum või kahjum on aruandeperioodi alguse arvestusvaluutas fikseeritud korrigeeritud soetusmaksumuse ja perioodi lõpul kehtiva vahetuskursiga ümberhinnatud välisvaluutas fikseeritud korrigeeritud soetusmaksumuse vahe.

Välisvaluutas fikseeritud mittemonetaarsed varad ja kohustised, mis on kajastatud soetusmaksumuses, konverteeritakse arvestusvaluutasse tehingukuupäeval kehtiva arvestusvaluuta vahetuskursi järgi. Mittemonetaarsed varad ja kohustised, mida mõõdetakse välisvaluutas fikseeritud õiglases väärtuses, arvestatakse arvestusvaluutasse ümber selle kuupäeva vahetuskursiga, mil õiglane väärtus kindlaks määrati. Ümberarvestamisel kasutatakse Euroopa Keskpanga vastava valuuta ametlikku noteeringut. Ümberarvestamisel tekkivad kursivahed kajastatakse kasumis või kahjumis.

Välisriikides asuvate tütarettevõtete finantsaruannete teisendamine

Välismaiste üksuste varad ja kohustused, sh soetamisel tekkinud firmaväärtus ja õiglase väärtuse korrigeerimised, arvestatakse aruandekuupäeva vahetuskurssidega ümber eurodesse. Välismaiste üksuste tulud ja kulud arvestatakse eurodesse tehingupäeval kehtinud vahetuskursside alusel.

Kursivahesid kajastatakse muus koondkasumis ning esitatakse omakapitali koosseisus kursivahede reservina. Välismaise üksuse sellisel võõrandamisel, mille tulemusena kaob valitsev või oluline mõju, kantakse vastava välismaise üksusega seotud kumulatiivne summa kursivahede reservist võõrandamisel tekkinud kasumi või kahjumi osana kasumisse või kahjumisse. Kui kontsern võõrandab vaid osa oma osalusest tütarettevõttes, mille koosseisus on välismaine üksus, ja säilitab valitseva mõju, omistatakse vastav proportsionaalne osa kumulatiivsest summast tagasi mittekontrollivale osalusele.

Finantsvarad ja -kohustised

Kajastamine ja esmane mõõtmine

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse nende tekkimise hetkel. Kõik ülejäänud finantsvarad- ja kohustised kajastatakse siis, kui kontsernist saab instrumendi lepinguline osapool. Kontsern mõõdab esmasel kajastamisel finantsvara või -kohustist selle õiglases väärtuses, millele on lisatud või millest on maha arvatud tehingukulutused, mis on otseselt seotud finantsvara omandamise või finantskohustise emiteerimisega. Nõudeid ostjate vastu, mis ei ole seotud olulise rahastamise komponendiga, võetakse esmasel kajastamisel arvele tehinguhinnas.

Klassifitseerimine, edasine mõõtmine ning kasumid ja kahjumid

Finantsvarad

Kontsern kajastab finantsvara edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi või õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande.

Finantsvarasid ei klassifitseerita ümber pärast nende esmast kajastamist, välja arvatud juhul, kui kontsern muudab oma finantsvarade haldamise ärimudelit, sellisel juhul klassifitseeritakse kõik mõjutatud finantsvarad ümber ärimudeli muutusele järgneva esimese aruandeperioodi esimesel päeval.

Finantsvarasid mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kui mõlemad järgmised tingimused on täidetud:

- finantsvara hoitakse ärimudeli raames, mille eesmärk on hoida finantsvara lepingupõhiste rahavoogude kogumiseks; ja
- finantsvara lepingutingimustest tulenevad kindlaksmääratud kuupäevadel rahavood, mis on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress.

Kontsern klassifitseerib korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavateks finantsvaradeks raha ja raha ekvivalendid, nõuded ostjate vastu, antud laenuid ja muud nõuded.

Finantsvara mõõdetakse õiglasel väärtuses muutusega läbi muu koondkasumi, kui see vastab mõlemale järgmisele tingimusele ja seda ei ole määratud varana, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande:

- instrumente hoitakse ärimudelil, mille eesmärk on saavutada nii lepinguliste rahavoogude kogumine kui ka finantsvarade müük; ja
- lepingutingimused tagavad kindlatel kuupäevadel rahavood, milleks on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress.

Kõik finantsvarad, mis ei ole klassifitseeritud mõõdetavateks korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglasel väärtuses läbi muu koondkasumi nagu on eelpool kirjeldatud, mõõdetakse õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande.

Esmasel kajastamisel võib kontsern õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande mõõdetavaks määratleda ka finantsvarad, mis vastavad kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglasel väärtuses läbi muu koondkasumi kajastamise tingimustele, kui see kas kõrvaldab või vähendab oluliselt mõõtmise või kajastamise järjepidevust, mis muul juhul tekiks varade või kohustiste mõõtmisest või nendelt saadavate kasumite või kahjumite kajastamisest erinevatel alustel.

Järgnev tabel annab ülevaate kontserni finantsvaradest ning nende mõõtmisest ja kasumite ning kahjumite kajastamisest.

Korrigeeritud soetusmaksumus	Antud varad kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Korrigeeritud soetusmaksumusest arvutatakse maha kahjum vara väärtuse langusest. Intressitulu, kasum või kahjum valuutakursi muutusest ning väärtuse langus kajastatakse kasumiaruandes. Kajastamise lõpetamisel tekkinud kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes.
-------------------------------------	---

Finantskohustised

Finantskohustised klassifitseeritakse mõõdetuna kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Finantskohustis klassifitseeritakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, kui seda hoitakse kauplemise eesmärgil, see on tuletisinstrument või see on sellisena kajastatud esmasel kajastamisel. Finantskohustised õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande hinnatakse õiglasel väärtuses ning puhaskasum ja -kahjum, sealhulgas mis tahes intressikulud, kajastatakse kasumiaruandes.

Muud finantskohustised kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Intressikulud ja kasum või kahjum valuutakursi muutusest kajastatakse kasumiaruandes. Kajastamise lõpetamisel tekkinud kasum või kahjum kajastatakse läbi puhaskasumi.

Kajastamise lõpetamine

Finantsvarad

Kontsern lõpetab finantsvara kajastamise siis ja ainult siis, kui lepingujärgsed õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõpevad või kui kontsern kannab finantsvara üle ning ülekandmine vastab kajastamise lõpetamise kriteeriumitele. Kontsern annab lepinguliste rahavoogude saamise õiguse üle tehingus, mille puhul antakse üle kõik finantsvara omamisega seotud riskid ja hüved või kus kontsern ei anna üleandmise käigus finantsvara omamisega seotud riske ja hüvesid, kuid kontsernil ei säili kontrolli finantsvara üle.

Tehingud, millega kontsern annab üle oma finantsaruannetes kajastatud varad, kuid kontsern säilitab kõik või põhilised üleantud varade riskid ja hüved, siis sellistel juhtudel üleantud vara kajastamist kontsern ei lõpeta.

Finantskohustised

Kontsern eemaldab finantskohustise oma finantsseisundi aruandest siis ja ainult siis, kui see on kustutatud. See tähendab kui lepingus määratletud kohustis on täidetud, tühistatud või aegunud. Kontsern lõpetab finantskohustise kajastamise, kui finantskohustise tingimusi muudetakse nõnda, et kohustise rahavood on oluliselt erinevad esialgsest kohustisest. Sellisel juhul kajastatakse muudetud tingimustel põhinevat uut finantskohustist õiglasel väärtuses.

Erinevus lõpetatud finantskohustise või teisele osapoolle ülekantud finantskohustise (või finantskohustise osa) bilansilise jääkmaksumuse ja makstud tasu, sealhulgas kõigi ülekantud mitterahaliste varade või võetud kohustiste vahel kajastatakse läbi puhaskasumi.

Saldeerimine

Finantsvarad ja -kohustised tasaarvestatakse ja kajastatakse netosummana finantsaruandes siis ja ainult siis, kui kontsernil on sel hetkel seaduslik õigus summasid tasaarveldada ja kontsernil on teadlik kavatsus need kas tasuda netopõhiselt või realiseerida vara ja tasuda samaaegselt kohustis.

Finantsvarade väärtuse langus

Kontsern rakendab väärtuse languse kajastamisel oodatava krediidikahjumi mudelit korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade suhtes.

Kontsern mõõdab väärtuse langust summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediidikahjumitega, välja arvatud finantsvarad, mille väärtuse langus mõõdetakse summas, mis võrdub 12 kuu jooksul oodatavate krediidikahjumitega:

- muud nõuded;
- raha- ja raha ekvivalendid, mille krediidirisk ei ole pärast esmast kajastamist märkimisväärselt suurenenud.

Kontsern rakendab kõigi ostjate vastu tekkinud nõuete eeldatava krediidikahjumi kajastamisel standardis IFRS 9 sätestatud lihtsustatud meetodit, mis lubab moodustada allahindluse reservi kehtivusaja jooksul eeldatavate krediidikahjumi summas.

Kontsern kajastab alati nõuetele ostjate vastu moodustatud allahindluse summas, mis võrdub nende kehtivusaja jooksul eeldatavalt tekkiva krediidikahjumiga. Nimetatud varade eeldatava krediidikahjumi hindamiseks kasutatakse eraldiste moodustamise maatriksit, mis põhineb kontserni ajaloolisel krediidikahjumi kogemusel, mida korrigeeritakse konkreetsete deebitoridega seotud tegurite, üldiste majandustingimuste ning vajadusel raha ajaväärtusega. Eeldatavad krediidikahjumid on tõenäosusega kaalutud hinnangulised krediidikahjumid. Krediidikahjum on vahe lepingujärgsete rahavoogude ja Kontserni poolt oodatavate rahavoogude vahel, mida diskonteeritakse finantsvara sisemise intressimääraga.

Igal aruandekuupäeval hindab kontsern, kas korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade krediidikvaliteet on langenud. Finantsvara krediidikvaliteet on langenud, kui on toimunud üks või mitu sündmust, mis avaldavad selle finantsvara eeldatavatele tulevastele rahavoogudele negatiivset mõju. Asjaolud, mis annavad indikatsiooni, et finantsvara krediidikvaliteet on langenud, on järgmised:

- võlgniku olulised finantsraskused;
- lepingu rikkumine (kohustise mittetäitmine või tähtajaks tasumata jätmine);
- laenu või ettemakse restruktureerimine tingimustel, mida kontsern muul juhul ei oleks teinud;
- on tõenäoline, et võlgnik satub makseraskustesse.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade väärtuse languse võrra vähendatakse varade bilansilist maksumust.

Varud

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest ja muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude arvestamisel kasutatakse kontsernis FIFO meetodit.

Varud kajastatakse soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, olenevalt sellest, kumb on madalam. Varude allahindlus neto realiseerimisväärtuseni kajastatakse aruandeperioodi kuluna allahindluse perioodi müüdü toodangu kuludes. Juhul kui varem allahinnatud neto realiseerimisväärtus hilisematel perioodidel taas tõuseb, tuleb varasem allahindlus tühistada.

Varude hindamisel neto realiseerimismaksumusse kajastatakse allahindlusest tulenevad kulud allahindluse perioodil koondkasumiaruande kirjel „Kaubad, toore, materjal ja teenused“.

Inventuuri käigus tuvastatud puudu- või ülejääke kajastatakse koondkasumiaruandes muudes ärituludes või – kuludes.

Materiaalne põhivara

Arvele võtmine ja kajastamine

Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused vara väärtuse langusest.

Kui materiaalse põhivara eri osadel on erineva pikkusega kasulikud eluead, võetakse nad arvele eraldi põhivaraobjektidena (oluliste komponentidena). Iga komponendi kuluminorm määratakse eraldi, lähtudes komponendi eeldatavast kasulikust elueast.

Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

Hilisemad kulutused

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad kulutused lisatakse vara soetusmaksumusele ainult juhul, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab tulevikus tehtud kulutustest majanduslikku kasu. Muud hooldus- ja remondikulud kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsioon

Amortisatsiooni arvestatakse lineaarsel meetodil jaotades soetusmaksumuse kuni lõppväärtuseni vara hinnangulisele kasulikule elueale ning see kajastatakse kasumiaruandes. Materiaalse põhivara kasulik eluiga vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpus ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muutused raamatupidamislike hinnangute muutustena, st edasiulatuvalt. Varaobjekti hakatakse amortiseerima alates hetkest, kui ta on kasutusvalmis (juhtkonna poolt ette nähtud asukohta ja tööseisundisse viidud).

Amortisatsioonimäärade vahemikud materiaalse põhivara gruppidele on järgmised:

– Ehitised ja rajatised	1 – 5%
– Tootmiseseadmed	8 - 20%
– Muud masinad ja seadmed	10 – 33%
– Muu inventar ja IT seadmed	20 – 50%

Vara väärtuse languse hindamist on kirjeldatud üksikasjalikumalt „Vara väärtuse langus“ arvestuspõhimõtte juures.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalset vara kajastatakse finantsseisundi aruandes siis, kui vara on kontserni poolt kontrollitav, tema kasutamisest saadakse tulevikus majanduslikku kasu ning vara soetusmaksumus on usaldusväärselt mõõdetav. Omandatud immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele selle soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt kasutusvalmidusse viimisega seotud kulutustest. Arvele võtmise järel kajastatakse immateriaalset vara selle soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalsed varad jagatakse määratud ja määramata kasuliku elueaga varadeks.

Määramata kasuliku elueaga immateriaalseid varasid ei amortiseerita, kuid nende väärtuse kontrollimiseks viiakse igal bilansipäeval läbi väärtuse test ning juhul kui kaetav väärtus osutub väiksemaks bilansilisest jääkmaksumusest, hinnatakse vara alla kaetava väärtuseni.

Määratud kasuliku elueaga immateriaalseid varasid amortiseeritakse lineaarsel meetodil, lähtudes vara eeldatavast kasulikust elueast.

Uurimis- ja arendusväljaminekud

Arendusväljaminekud on kulutused, mida tehakse uurimistulemuste rakendamisel uute toodete ja teenuste väljatöötamiseks. Uute teaduslike või tehniliste teadmiste saamise eesmärgil läbiviidud uuringute ja teadustööga seotud kulutused kajastatakse nende tekkimise momendil kasumiaruandes kuluna.

Arendusväljaminekud kapitaliseeritakse ainult juhul, kui:

- a) antud immateriaalse vara kasutus- või müügiõiglikuks saamine on tehniliselt võimalik;
- b) kui kontsernil on selleks olemas piisavad rahalised vahendid;
- c) kui kontsernil on võimalik immateriaalset vara kasutada või müüa;
- d) kui kontsern suudab usaldusväärselt mõõta immateriaalse vara arendustegevuse väljaminekuid.

Kapitaliseeritud väljaminekud sisaldavad erinevaid immateriaalse vara loomiseks tehtud kulutusi, s.h. materjalikulu, tööjookulusid, lähetustega seotud kulusid, põhivara amortisatsioonikulu. Muud arendusväljaminekud ja uurimisväljaminekud, s.h. marketingi- ja reklaamikulud, üldhalduskulud ja koolituskulud kajastatakse nende tekkimise perioodil kasumiaruandes kuluna. Kapitaliseeritud arendusväljaminekuid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleerunud kulum ja vara väärtuse vähenemisest tulenevad kahjumid.

Hilisemad kulutused

Hilisemad kulutused kapitaliseeritakse ainult siis, kui need suurendavad tulevikus saadavat majanduslikku kasu, mis väljendub konkreetse varas, millega need on seotud. Kõik muud kulutused, sealhulgas ettevõttesiseselt loodud firmaväärtusele ja kaubamärkidele tehtud kulutused, kajastatakse nende tekkimise hetkel kasumiaruandes.

Amortisatsioon

Amortisatsiooni arvestatakse lineaarsel meetodil, jaotades soetusmaksumuse kuni lõppväärtuseni vara hinnangulisele kasulikule elueale, ning see kajastatakse üldjuhul kasumiaruandes.

Amortisatsioonimäärade vahemikud immateriaalse põhivara gruppidele on järgmised:

– Arendusväljaminekud	15 – 25%
– Tarkvara, patendid, litsentsid, kaubamärgid ja muu immateriaalne põhivara	20 – 33%

Amortisatsioonimeetodid, aastased amortisatsioonimäärad ja jääkväärtused vaadatakse üle igal aruandekuupäeval ja vajadusel korrigeeritakse.

Vara väärtuse languse hindamist on kirjeldatud üksikasjalikumalt „Vara väärtuse langus“ arvestuspõhimõtte juures.

Vara väärtuse langus

Mittefinantsvara väärtuse langus

Vara, mis ei ole varud, raamatupidamisväärtust vaadatakse üle vähemalt kord aastas aruandeperioodi lõpus. Ülevaatamise eesmärgiks on tuvastada, ega pole indikaatoreid, mis nõuaks vara allahindamist. Juhul, kui on põhjust eeldada, et teatud põhivara objekti kaetav väärtus võib olla langenud alla tema raamatupidamisväärtuse, viiakse läbi vara väärtuse test ning vajadusel hinnatakse vara alla.

Vara kaetav väärtus on kas selle vara või raha teeniva üksuse õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulud või kasutusväärtus, olenevalt sellest kumb neist on suurem.

Kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse hinnangulisi tulevasi rahavoogusid diskontomääraga, mis väljendab hetke turuväärtuse suundumusi ja varaga seotud spetsiifilisi riske. Vara väärtuse languse testimiseks grupeeritakse varad kõige väiksemasse võimalikku varade gruppi, mille pidevast kasutamisest on võimalik rahavoogusid eristada ning mis on olulises osas sõltumatud teistest varadest või varade gruppidest (raha teenivatest üksustest) saadavatest rahavoogudest. Väärtuse languse testimise eesmärgil on äriühendusest

tekkinud firmaväärtused jagatud ettevõtte nendele raha teenivatele üksustele, mis peaksid saama konkreetsest äriühendusest tekkivast sünergiast majanduslikku kasu.

Vara väärtuse langus kajastatakse kahjumina, kui vara või selle raha teeniva üksuse raamatupidamisväärtus ületab selle hinnangulist kaetavat väärtust. Vara väärtuse langusest tekkinud kahjumid kajastatakse perioodi kuludes. Raha teeniva üksuse väärtuse langusest tekkinud kahjumit kajastatakse esmalt selleks, et vähendada üksusele omistatud firmaväärtuse raamatupidamisväärtust ning seejärel proportsionaalselt üksuse muude varade raamatupidamisväärtust.

Kui väärtuse vähenemise põhjus kaob, tühistatakse varem kajastatud allahindlus. Allahindluse asjaolude muutumist analüüsitakse vähemalt kord aastas aruandeperioodi lõpus. Allahindlusi tühistatakse ja vara väärtust suurendatakse maksimaalselt raamatupidamisväärtuseni, mis varal oleks kujunenud, kui allahindlust ei oleks tehtud, arvestades sealhulgas vahepealset kulumit. Vara allahindluse tühistamine kajastatakse perioodi kasumis või kahjumis samal real, kus kajastus varasem allahindlus.

Finantsvara väärtuse langus

Finantsvara väärtuse languse hindamist on kirjeldatud üksikasjalikumalt finantsvarad ja -kohustised arvestuspõhimõtete osas.

Rendiarvestus

Lepingu sõlmimisel hindab kontsern, kas leping on rendileping või kas leping sisaldab endas renti. Leping on rendileping (või sisaldab endas renti), kui leping annab õiguse kontrollida ja kasutada kindlaksmääratud vara teatud aja jooksul tasu eest. Hindamaks, kas leping annab õiguse kontrollida ning kasutada vara, kasutab kontsern IFRS 16 rendi definitsiooni.

Kontsern kui rentnik

Rendikomponenti sisaldava lepingu sõlmimisel või muutmisel jaotab kontsern lepingus sisalduva tasu igale rendikomponendile selle eraldiseisva hinna alusel.

Kontsern kajastab kasutusõiguse vara ja rendikohustist rendi alguse kuupäeval. Kasutusõiguse vara mõõdetakse algselt soetusmaksumuses, mis koosneb rendikohustise algsummast. Rendikohustise algsummat korrigeeritakse tehtud ettemaksete võrra, tehtud otseste kulutuste võrra ning taastamiskulude võrra (mis tulenevad vara demonteerimisest ning taastamisest). Saadud summast on maha arvatud saadud rendisoodustused.

Kasutusõiguse vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil rendi alguskuupäevast kuni rendiperioodi lõpuni, välja arvatud juhul, kui rendilepinguga antakse alusvara omandiõigus kontsernile rendiperioodi lõpus üle või kui kasutusõiguse vara jääkväärtus viitab sellele, et kontsern plaanib kasutada vara väljaostuoptsiooni. Sellisel juhul amortiseeritakse kasutusõiguse vara alusvara kogu kasuliku eluea jooksul, mis määratakse samadel alustel nagu vastavate kontserni poolt omatavate materiaalsete põhivarade puhul. Lisaks vähendatakse kasutusõiguse vara väärtuse langusest tulenevate kahjumite korral. Samuti korrigeeritakse kasutusõiguse vara rendikohustiste teatud ümberhindamistel.

Rendikohustist mõõdetakse algselt rendimaksete nüüdisväärtuses, mida ei ole veel makstud rendisuhte alguskuupäevaks, kasutades rendi sisemist intressimäära või, kui seda määra ei ole võimalik kindlaks teha, siis alternatiivset laenuintressimäära. Üldjuhul kasutab kontsern diskontomäärana alternatiivset laenuintressimäära.

Kontsern leiab alternatiivse laenuintressimäära, kasutades selleks erinevaid finantseerimisallikaid. Saadud sisendeid korrigeeritakse, võttes arvesse renditingimusi ja renditava vara tüüpi, et jõuda renditavale varale sobiva alternatiivse laenuintressimäärani.

Rendikohustises sisalduvate rendimaksete hulka kuuluvad järgmised osad:

- fikseeritud maksed (sealhulgas sisuliselt fikseeritud rendimaksed);
- trahvid rendilepingu katkestamisel (kui katkestamine on piisavalt kindel);
- väljaostuhind (kui vara ost on piisavalt kindel);
- garanteeritud jääkväärtus (makstava summa eeldatav väärtus);
- indeksist või määrast sõltuvad rendimaksed.

Rendikohustist mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses. See arvutatakse ümber siis, kui tulevastes rendimaksetes on muutusi, mis tulenevad indeksist või määra, kui muutub hinnang garanteeritud jääkväärtuse summa osas või kui kontsern muudab oma hinnangut selle osas, kas soovitakse kasutada vara väljaostu, rendi pikendamise või lõpetamise võimalusi. Samuti mõõdetakse rendikohustist ümber kui muutuvad fikseeritud maksed (sealhulgas sisuliselt fikseeritud rendimaksed).

Kui rendikohustist hinnatakse ümber ülal loetletud põhjustel, tehakse kasutusõiguse vara bilansilises maksumuses vastav korrigeerimine. Rendikohustise muudatuse mõju kajastatakse kasumiaruandes, kui kasutusõiguse vara bilansiline maksumus on vähendatud nullini.

Kontsern on otsustanud mitte kajastada kasutusõiguse varasid ning rendikohustisi väheväärtuslike vara rentide ning lühiajaliste rentide puhul. Kontsern kajastab nende rentidega seotud rendimaksed kuluna lineaarselt rendiperioodi jooksul.

Hüvitised töötajatele

Lühiajalised hüvitised töötajatele

Töötajate lühiajalised hüvitised hõlmavad palka ja sotsiaalmakse, töölepingu ajutise peatumisega seotud hüvitisi (puhkusetasud või muud seesugused tasud), kui eeldatakse, et töölepingu ajutine peatumine leiab aset 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi, ning muid hüvitisi, mis tuleb välja maksta 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi.

Töösuhte lõpetamise hüvitised

Töösuhte lõpetamise hüvitisi kajastatakse varaseimal järgmisel kuupäeval: kui kontsern ei saa enam tagasi võtta nende hüvitiste pakkumist ja kui kontsern kajastab restruktureerimise kulusid. Kui hüvitisi ei ole plaanis täielikult välja maksta 12 kuu jooksul aruandeperioodi lõpust, diskonteeritakse need nüüdisväärtusesse.

Osalusoptsioonid

Omakapitaliinstrumentidega arveldatavate aktsiapõhiste maksete õiglane väärtus on hinnatud üleandmise kuupäeva seisuga, kasutades Black-Scholes'i mudelit. Omakapitaliinstrumentidega arveldatavate aktsiapõhiste maksete kulu kajastatakse jõustumise perioodi jooksul koondkasumiaruandes, rakendades astmelist jõustumise arvestust (graded vesting), kande vastaspooleks on omakapitali reservid.

Õiglase väärtuse mõõtmise sisendid hõlmavad osa hinda mõõtmiskuupäeval, instrumendi täitmishinda, eeldatavat volatiilsust, optiooni täitmise tähtpäeva, riskivaba intressimäära ja oodatavaid dividende.

Eraldised

Eraldisi kajastatakse juhul, kui kontsernil on minevikus aset leidnud sündmustest tulenev seaduslik või faktiline kohustus, kohustise realiseerumine nõuab ressursidest loobumist ja summa suurust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Eraldisi kajastatakse kohustise täitmiseks vajalike kulutuste nüüdisväärtuses, kasutades intressimäära, mis kajastab turu hinnanguid raha hetkeväärtusele ja kohustisele iseloomulikele riskidele. Aja möödumise tõttu toimunud eraldise summa kasv kajastatakse finantskuluna.

Võimalikud kohustised, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustisteks, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustistena.

Tulumaks

Tulumaks koosneb jooksvast tulumaksust ja edasilükkunud tulumaksust. Tulumaks kajastatakse kasumiaruandes, välja arvatud see osa, mis on seotud äriühendustega või kirjetega, mida kajastatakse otse omakapitalis või muus koondkasumis.

Jooksev tulumaks

Jooksev tulumaks koosneb majandusaasta maksustatavalt kasumilt või kahjumilt eeldatavalt tasumisele kuuluvast või tagasinõutavast tulumaksust ning eelmiste perioodide tulumaksukohustiste või -nõuete

korrigeerimisest. Jooksva tulumaksukohustise või -nõude summa on eeldatavasti tasumisele kuuluva või tagasinõutava maksusumma parim hinnang, mis peegeldab ka tulumaksuga seotud võimalikku ebakindlust.

Jooksva tulumaksu varad ja kohustised tasaarvestatakse üksnes juhul, kui teatavad kriteeriumid on täidetud.

Ettevõtte tulumaks Eestis

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt.

Jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksustatakse üldiselt tulumaksumääraga 20/80 jaotatavate dividendide netosummast (võrdub 20%ga jaotatava kasumi brutosummast). Regulaarselt makstavaid dividende maksustatakse määraga 14/86 dividendide netosummast. Dividendimakseid loetakse regulaarseteks, kui jaotatava kasumi summa ei ületa ettevõtte viimase kolme aasta keskmist jaotatud kasumit, millelt on Eestis makstud tulumaksu. Seega saab ettevõtte dividendide tulumaksuga maksustamisel kohaldada madalamat maksumäära 14/86 ja 20/80.

Ettevõtte tulumaks muudes riikides

Kontserni tütar-ettevõtte Clevon Corporation on registreeritud Ameerika Ühendriikides, Texas, kus ettevõtetele kehtiv tulumaksumäär on 21%. 2018. aastal ja järgnevatel aastatel tekkinud puhaskahjumid võib tasaarvestada 80% ulatuses iga aasta maksustatavast tulust. Seega, Clevon Corporation saab tasaarveldada edasilükkunud tulumaksuvara (deferred tax asset) kui ettevõtte tegevus muutub kasumlikuks ning seeläbi vähendada tulumaksukohustust.

Edasilükkunud tulumaks

Edasilükkunud tulumaks kajastatakse ajutiste erinevuste suhtes, mis tekivad Kontserni varade ja kohustiste bilansiliste maksumuste ning summade vahel, mida kasutatakse ettevõtte tulumaksuga maksustamiseks (nn maksustamisbaas).

Vastavalt Eesti Vabariigi seadustele ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Ettevõtte tulumaksu maksmise kohustus tekib kasumi jaotamisel ning see kajastatakse perioodi kasumis või kahjumis kuluna dividendide väljakuulutamisel.

Kontserni edasilükkunud tulumaksukohustus tekib kontserni investeringutelt Eesti tütar-, sidus- ja ühisettevõtetesse ning filiaalidesse, välja arvatud juhul, kui kontsern suudab kontrollida maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist ja nende tühistumine lähimas tulevikus on tõenäoline. Maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise näideteks on dividendide maksmine, investeringu müük või likvideerimine jt tehingud.

Kuna kontsern kontrollib tütar-ettevõtte või filiaali dividendipoliitikat, siis on tal võimalik kontrollida ka kõnealuse investeringuga seotud ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist. Seega, kui emaettevõtte on otsustanud selliseid kasumeid lähemas tulevikus mitte jaotada, ei kajasta ta edasilükkunud tulumaksu kohustist. Kui emaettevõtte on otsustanud, et dividendid makstakse välja lähemas tulevikus, kajastatakse edasilükkunud tulumaksu kohustist nende väljamaksete ulatuses kooskõlas IAS 12.40-ga.

Kuna kontsern üldjuhul ei kontrolli sidus- ja ühisettevõtte dividendipoliitikat, siis ei kontrolli ta ka maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist. Seetõttu kajastab kontsern edasilükkunud tulumaksukohustist investeringutelt sidus- ja ühisettevõtetesse.

Edasilükkunud tulumaksukohustuse suurust mõõdetakse maksumääras, mis kehtivad ajutistele erinevustele perioodil, mil need eeldatavalt tühistuvad, lähtudes bilansipäeval kehtivatest maksumääradest.

Seotud osapooled

Kontsern loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriolulistele otsustele. Kontserni seotud osapooled on:

- emaettevõtte ja tema omanikud;

- teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted;
- juhatuse liikmed;
- eelpool loetletud isikute lähisugulased ning nendega seotud ettevõtted.

Segmendiaruandlus

Ärisegmendid on ettevõtluse osad, mis osalevad äritegevuses, millest võib teenida tulu ja kulusid ning mille kohta on olemas finantsinformatsioon. Kontserni juhtkond vaatab regulaarselt üle tegevussegmendi tulemused, et hinnata tegevussegmendi tulemuslikkust ja eraldada sellele ressursse.

Kontsernil on üks äritegevus ja Kontsern tegutseb ühes aruandluse segmendis.

Aruandeperioodi lõpu järgsed sündmused

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid aruandeperioodi lõpu seisuga ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Aruandeperioodi lõpu seisuga sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades.

LISA 7. KASUM AKTSIA KOHTA

Tava puhaskasumi arvutamiseks aktsia kohta jagatakse lihtaktsionäridele kuuluv majandusaasta puhaskasum või -kahjum majandusaasta jooksul käibel olnud lihtaktsiate kaalutud keskmise arvuga.

	31.12.2022	01.04.2022
Emiteeritud aktsiad	29 575 771	26 795 000
Käibelolevad aktsiad	29 575 771	26 795 000

(eurodes)	31.12.2022	01.04.2022
Majandusaasta jooksul käibel olnud lihtaktsiate kaalutud keskmine arv	28 532 982	0
Emaettevõtte omanikele kuuluv puhaskahjum	-3 331 824	0
Tavapuhaskahjum aktsia kohta	-0,12	0
Lahustunud puhaskahjum aktsia kohta	-0,12	0

LISA 8. ETTEMAKSED

(eurodes)	Lisa	31.12.2022	01.04.2022
Ettemaksed tarnijatele varude eest		10 130	0
Maksude ettemaksed		64 355	0
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud		5 780	0
Ettemaksed põhivarade eest		12 223	0
Kokku		92 488	0

Pikaajaline osa	12 223	0
Lühiajaline osa	80 265	0
Kokku	92 488	0

LISA 9. MATERIAALNE PÕHIVARA

(eurodes)	Maa, rajatised ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Kokku
Soetusmaksumus seisuga 01.04.2022	499 578	15 572	158 881	674 032
Akumuleeritud kulum seisuga 01.04.2022	-28 052	-519	-90 118	-118 689
Jääkmaksumus seisuga 01.04.2022	471 527	15 053	68 763	555 343
Ostud ja parendused	535 718	83 130	862 995	1 481 843
Aruandeperioodi kulum	-115 215	-12 926	-102 078	-230 219
Müügid ja mahakandmised	0	0	-34 680	-34 680
Soetusmaksumus seisuga 31.12.2022	1 035 296	98 702	987 196	2 121 194
Akumuleeritud kulum seisuga 31.12.2022	-143 267	-13 445	-192 196	-348 908
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2022	892 030	85 257	795 000	1 772 287

Muu materiaalse põhivarana on kajastatud peamiselt teenussõidukeid ja seadmeid, millega viiakse läbi pilootprojekte.

LISA 10. IMMATERIAALNE PÕHIVARA

(eurodes)	Arenguväljaminekud	Ostetud patendid, litsentsid, kaubamärgid	Kokku
Soetusmaksumus seisuga 01.04.2022	4 104 890	8 490	4 113 380
Akumuleeritud kulum seisuga 01.04.2022	-697 659	-467	-698 126
Jääkmaksumus seisuga 01.04.2022	3 407 231	8 023	3 415 254
Ostud ja parendused	1 685 242	13 040	1 698 282
Allahindlus väärtuse languse tõttu	0	0	0
Aruandeperioodi kulum	-515 410	-2 484	-517 894
Ümberklassifitseerimine	0	0	0
Muud muutused	0	0	0
Soetusmaksumus seisuga 31.12.2022	5 790 132	21 530	5 811 662
Akumuleeritud kulum seisuga 31.12.2022	-1 213 069	-2 951	-1 216 020
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2022	4 577 063	18 579	4 595 642

Arenguväljaminekutes sisalduvad tootearendusega seotud kulud, mida tehakse masstoodetava isesõitva auto riist- ja tarkvara arendamiseks. Enamiku kuludest moodustavad inseneride palgakulud.

LISA 11. MÜÜGITULU

Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes (eurodes)	Lisa	01.04.2022-31.12.2022
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti		18 400
Leedu		42 000
Belgia		37 500
Muud Euroopa Liidu riigid		520
Müük Euroopa Liidu riikidele kokku		98 420
Müük muudele riikidele		0
Müük muudele riikidele kokku		0
Müügitulu kokku		98 420
Peamised tooted/tegevusalad		
Pilootprojektide teenus		95 600
Litsentsi kasutustasu		2 300
Riistvarakomponentide müük		520
Kokku		98 420

LISA 12. KAUBAD, TOORE, MATERJAL JA TEENUSED

(eurodes)	Lisa	01.04.2022-31.12.2022
Arendustegevuse kulud		383 938
Kauba transpordikulud		62 082
Tootmise materjalikulu		18 273
Tootmiseseadmete rendikulud		2730
Teenuste kulud		42 609
Kokku		509 632

LISA 13. MITMESUGUSED TEGEVUSKULUD

(eurodes)	Lisa	01.04.2022-31.12.2022
Rent ja muud kontorikulud		113 136
Bürookulud		308 346
Kulud sõidukitele		53 418
Turunduskulud		133 372
Ostetud teenused		101 886
Kulud töötajatele		47 011
Lähetuskulud		139 362
Muud tegevuskulud		185 235
Kokku		1 081 766

LISA 14. TÖÖJÕUKULUD

(eurodes)	Lisa	01.04.2022-31.12.2022
Palgakulu		1 730 379
Sotsiaalmaksud		564 591
Osalusoptsoonide kulu	15	381 903
Kokku		2 676 874

Töötajate keskmine arv taandatuna
täistööajale

**Töötajate keskmine arv töötamise liikide
kaupa**

Töölepingu alusel töötav isik	87
Võlaõigusliku lepingu alusel teenust osutav isik, välja arvatud füüsilisest isikust ettevõtja	-
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige	3

LISA 15. AKTSIAPÕHISED MAKSED

Kontsern kasutab aktsiapõhist hüvitiste plaani, mille raames saab ettevõtte kontserni töötajatelt teenuseid, millele vastutasuna pakub Clevon AS-i omakapitaliinstrumente (optsoone). Optsoonide andmise eest saadud töötaja teenuste õiglane väärtus kajastatakse aktsiapõhise tasustamise programmi käigus kontserni tööjõukuluna ja omakapitali (muude reservide) suurenemisena. Kuludesse kantav kogusumma määratakse õiglase väärtuse järgi optsoonide väljastamise hetkel. Iga aruandeperioodi lõpus vaatab kontser üle oma hinnangud optsoonide arvu kohta, mis eeldatavasti üle antakse, lähtudes üleandmistingimustest (va turutingimused). Esialgsete hinnangute muutmise mõju, kui see on olemas, kajastatakse kasumiaruandes koos vastava omakapitali korrigeerimisega.

Kontserni poolt on kontserni töötajatele väljastatud kahte tüüpi osalusoptsoonide lepinguid:

- lepingud vestimisperioodiga 3 aastat ilma eesmärkideta ja
- lepingud vestimisperioodiga 5 aastat, mille realiseerimine sõltub kontserni poolt seatud eesmärkide täitmisest. Vestimisperioodi lõpul on õigus lepinguid realiseerida juhul, kui täidetud on vähemalt üks järgnevast eesmärgist:
 - müügitulu (ainult toodete ja teenuste müük) ühel majandusaastal alates majandusaastast 2025 on vähemalt 100 miljonit eurot;
 - ettevõtte väärtus on vähemalt 1 mld eurot;
 - müügitulu teenivas kasutuses on üle 2 000 ettevõtte poolt toodetud sõiduki.

Realiseerimata optsoonid:

Realiseerimata optsoonid (optsoonide arv)	01.04.2022-31.12.2022
Jääk seisuga 1. aprill	0
Loobunud perioodi jooksul	0
Täidetud aasta jooksul	0
Üle antud aasta jooksul	4 293 758
Jääk seisuga 31. detsember	4 293 758

Optsoonide täitmishind 0,10 eurot aktsia kohta, mille nimiväärtus on 0,10 eurot.

Optsoonide jõustumine (vesting) toimub üldjuhul 3 aasta jooksul. Eesmärkidega seotud optsoonilepinguid jõustatakse 3-5 aasta jooksul, sealjuures perioodi pikkus on maksimaalselt 5 aastat, kuid kui vähemalt üks seatud eesmärkidest täidetakse varem, toimub optsoonide realiseerimine eesmärgi täitmise aastal, kuid mitte varem kui kolme aasta möödumisel optsoonide andmisest.

31. detsembri 2022 seisuga oli 90 kontserni töötajaga sõlmitud 180 (90 ilma eesmärkideta ning 90 eesmärkidega) optsoonilepingut, mis olid majandusaasta lõpu seisuga kehtivad.

Optsoonilepinguid ei ole arveldatud rahas ja ei ole kavatsust arveldada omakapitaliinstrumentidega arveldatavaid aktsiapõhised makseid rahas.

Üle antud optsoonide õiglane väärtus

Üle andmise kuupäeva õiglane väärtus määratakse vastavalt üle andmise kuupäeva aktsia hinnale Nasdaq Tallinn AS-i poolt korraldatavas mitmepoolses kauplemissüsteemis First North, kus Clevon AS-i aktsiad on noteeritud.

Tööjõukulu, mis kajastati 2022.a. aktsiapõhistest maksetest on 381 903 eurot.

Omakapitaliinstrumentidega arveldatavate aktsiapõhiste maksete kulu (lisa 14) moodustab 381 903 eurot.

Omakapitaliinstrumentidega arveldatavate aktsiapõhiste maksete reserv kajastub finantsseisundi aruandes real "Muud reservid".

LISA 16. INVESTEERINGUD TÜTARETTEVÕTETESSE

Kontserni emaettevõtte osalused tütarettvõtetes aruandeperioodi lõpu seisuga:

Tütarettvõtete loetelu	Põhitegevusala	Asukohariik	Osalus % 31.12.2022	Osalus % 01.04.2022
Clevon Corporation	Logistikateenuse osutamine	USA	100%	n/a

Kontserni hääleõigus on võrdne osalusprotsendiga tütarettvõttes.

LISA 17. SEOTUD OSAPOOLED

Kontsern loeb osapooli seotuks juhul, kui ühel osapoolel on kontroll teise osapoolle üle või oluline mõju teise osapoolle äriolulistele otsustele. Tehinguteks seotud osapooltega loetakse tehinguid osanikega, tegev- ja kõrgema juhtkonnaga, nende lähisugulastega ja kõigi eelpool nimetatud isikute kontrolli või olulise mõju alla kuuluvate ettevõtetega.

Kohustised

(eurodes)

31.12.2022

01.04.2022

Saadud laenud

* Kontrollivat osalust omavate aktsionäride poolt kontrollitavad ettevõtted

950 000

0

Võlad tarnijatele ja muud võlad

Kontrollivat osalust omavate aktsionäride poolt kontrollitavad ettevõtted

4 030

0

Nõuded

(eurodes)

31.12.2022

01.04.2022

Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded

Kontrollivat osalust omavate aktsionäride poolt kontrollitavad ettevõtted

1 954

0

Müügid

(eurodes)

01.04.2022-31.12.2022

Teenused

Kontrollivat osalust omavate aktsionäride poolt kontrollitavad ettevõtted	2 329
Põhivara	
Kontrollivat osalust omavate aktsionäride poolt kontrollitavad ettevõtted	1 600
<hr/>	
Ostud	
(eurodes)	01.04.2022-31.12.2022
<hr/>	
Kaubad	
Kontrollivat osalust omavate aktsionäride poolt kontrollitavad ettevõtted	26 853
Teenused	
Kontrollivat osalust omavate aktsionäride poolt kontrollitavad ettevõtted	93 878
Põhivara	
Kontrollivat osalust omavate aktsionäride poolt kontrollitavad ettevõtted	80 392
<hr/>	
Intressikulu	
(eurodes)	01.04.2022-31.12.2022
<hr/>	
** Kontrollivat osalust omavate aktsionäride poolt kontrollitavad ettevõtted	37 838
<hr/>	

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja antud soodustused ja muud hüvitised

(eurodes)	01.04.2022-31.12.2022
<hr/>	
Arvestatud tasud	108 000
Isikliku auto kasutamise kompensatsioon	2 470
Tasud ja muud olulised soodustused kokku	110 470
<hr/>	

* Laen summas 950 tuh eurot on saadud seotud osapoolelt Cleveron AS

** Cleveron ASlt saadud laenult arvestatud intressikulu

LISA 18. TEGEVUSE JÄTKUMINE

Käesolev majandusaasta aruanne on koostatud tegevuse jätkuvuse põhimõttel, mis eeldab, et kontsern suudab oma varasid realiseerida ja kohustusi täita tavapärase äritegevuse käigus. Juhatus juhib tähelepanu järgnevatele asjaoludele:

- Grupi äritegevuse rahavood olid 2022. aastal negatiivsed 1 459 tuhande euro võrra ning 2023. aasta rahavood on eeldatavalt veelgi suuremas miinuses
- Grupi neto käibevara ei ole piisav tuleviku rahavoogude katmiseks – 31.12.2022 seisuga ületasid käibevarad lühiajalisi kohustusi ainult 784 tuhande euro võrra, seega on edasiseks tegevusega jätkamiseks vajalik täiendav finantseering

Clevon on läbi rääkimas potentsiaalse investoriga *A roundi* finantseerimist. Selle tarbeks on allkirjastatud kavatsuste kokkulepe rohkem kui 10 miljoni dollari investeerimiseks ning juhatus usub seniste tegevuste ja kõneluste põhjal, et selle investeeringu kaasamise õnnestumise tõenäosus on kõrge. Selle tehingu baasilt on ettevõtte läbi rääkimas erinevate Eesti ja lähiregiooni investoritega sildfinantseerimise osas, kuniks *A round* suudetakse edukalt sulgeda.

Juhatus usub, et tulenevalt ülaltoodud asjaoludest õnnestub tagada Grupi tegevuse jätkumine. Siiski eksisteerib teatud ebakindlus rahastamisvoorude õnnestumises ning sellisel juhul ei suuda kontsern täita kõiki rahalisi kohustusi ning eksisteerib märkimisväärne kahtlus Grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana ning seetõttu ei pruugi kontsern suuta realiseerida oma varasid ja täita oma kohustusi tavapärase äritegevuse käigus.

Grupi vajaduspõhiseks rahastamiseks allkirjastati 30.06.2023 Clevon AS emaettevõtte Clevon Investors AS ja Clevon Investors AS suuraktsionäri Konna OÜ vahel garantiikiri, milles lubatakse Clevon AS-le viivitamatut rahalist toetust finantsraskuste korral, tingimusel, et Clevon AS juhatus on esitanud selleks põhjendatud taotluse ja vastavalt olukorrale on Konna OÜ nõus investeerima lisavahendeid summas, mis tagavad Clevon AS tegevuse jätkumise 12 kuu jooksul alates 2022.a. lõpust.

LISA 19. FINANTSINSTRUMENDID – ÕIGLANE VÄÄRTUS JA RISKIJUHTIMINE

Finantsinstrumentide klassifitseerimine ning nende õiglased väärtused

Kontserni kõik finantsvarad ja -kohustised on kajastatud finantsseisundi aruandes või potentsiaalsete varade või kohustistena raamatupidamisaruande lisades. Finantsseisundi aruande kirjete Raha ja raha ekvivalendid, Nõuded ostjate vastu, Nõuded seotud osapoolte vastu, Kliendilepingute varad, Võlad tarnijatele, Võlad seotud osapooltele, Kliendilepingute kohustused ja Muud viitvõlad bilansilised maksumused on ligilähedased nende õiglasele väärtusele, mistõttu ei ole kontsern nende õiglast väärtust avalikustanud.

Laenukohustiste õiglase väärtus on ettevõtte juhtkonna hinnangul võrdne nende bilansilise maksumusega, sest lepingute kehtivad intressimäärad vastavad turuintressimääradele.

Krediidirisk

Krediidirisk on finantskahju risk kontsernile, kui klient või finantsinstrumendi osapool ei täida oma lepingulisi kohustusi ja tuleneb peamiselt kontserni nõuetest ostjate vastu.

Kontsern haldab krediidiriske jälgides regulaarselt klientide maksekäitumist ning saates regulaarseid meeldetuletusi võlgu jäänud klientidele. Uute klientide ning oluliste summade korral küsitakse klientidelt võimalusel ettemakseid.

Aruandeperioodil ei olnud kontsernil varade väärtuse langusest tulenevaid kahjumeid.

Oodatavad krediidikahjumid

Kontsern kajastab alati nõuetele ostjate vastu moodustatud allahindluse summas, mis võrdub nende kehtivusaja jooksul eeldatavalt tekkiva krediidikahjumiga. Nimetatud varade eeldatava krediidikahjumi hindamiseks kasutatakse eraldiste moodustamise maatriksit, mis põhineb kontserni ajaloolisel krediidikahjumi kogemusel, mida korrigeeritakse konkreetsete deebitoridega seotud tegurite, üldiste majandustingimuste ning vajadusel raha ajaväärtusega. Eeldatavad krediidikahjumid on tõenäosusega kaalutud hinnangulised krediidikahjumid. Krediidikahjum on vahe lepingujärgsete rahavoogude ja Kontserni poolt oodatavate rahavoogude vahel, mida diskonteeritakse finantsvara sisemise intressimääraga.

Järgmises tabelis on teave avatusest krediidiriskile ning oodatavad krediidikahjumid nõuded ostjate ja kliendilepingute varade osas.

31.12.2022	Oodatav kahjumimäär	Bilansiline maksumus	Oodatav kahjum	Maksejõuetuks muutunud
Ei ole üle tähtaja	0%	5 914	0	Ei
1-30 päeva üle tähtaja	0%	14 290	0	Ei
Kokku		20 204	0	

01.04.2022	Oodatav kahjumimäär	Bilansiline maksumus	Oodatav kahjum	Maksejõuetuks muutunud
Ei ole üle tähtaja	0%		0	0
Kokku			0	0

Aruandeperioodil ei olnud kontsernil krediidikahjumeid.

Raha ja raha ekvivalendid

Kontsernil oli 31. detsembril 2022 raha ja raha ekvivalendid 1 767 398 euro väärtuses (01.04.2022 0 eurot). Raha ja raha ekvivalendid hoitakse finantsasutustes, kelle pikaajaline reiting või tema emaettevõtte reiting on vähemalt Baa1. Reitingu on väljastanud Moody's.

Kontsern hindab, et raha ja raha ekvivalentide krediidirisk on madal, lähtudes finantsasutustele väljastatud krediidireitingutest.

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et kontsernil tekib raskusi oma finantskohustiste täitmisega, mille katteks tuleb üle anda raha või muid finantsvarasid. Pikaajaline likviidsusrisk on risk, et kontsernil ei ole piisavalt vaba raha või muid likviidsuse allikaid, et katta tuleviku likviidsusvajadust oma äriplaani elluviimiseks ja kohustiste täitmiseks või et kontsern peab seetõttu vabu vahendeid kaasama kiirustades.

Likviidsusriski maandamiseks jälgib kontsern igakuiselt järgnevate kuude rahavoogude prognoosi ning vahendite eeldatava puudujäägi korral kaasab täiendavat kapitali või vähendab planeeritud kulutusi.

Avatus likviidsusriskile

Järgnevad on finantskohustiste järelejäänud lepingulised tähtajad aruandekuupäeva seisuga. Summad on brutos ning diskonteerimata ning sisaldavad lepingulisi intressimakseid.

Lepingulised rahavood							
Seisuga 31.12.2022 (eurodes)	Bilansiline maksumus	1-3 kuud	4-6 kuud	7-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Laenukohustised	996 241	346 327	15 210	350 687	355 060	0	1 067 284
Rendikohustised	448 678	43 074	43 074	86 347	242 980	124 663	540 138
Võlad tarnijatele	134 976	134 976	0	0	0	0	134 976
Muud võlad	497 577	497 577	0	0	0	0	497 577
Kokku	2 077 472	1 021 954	58 284	437 034	598 040	124 663	2 239 975

Lepingulised rahavood							
Seisuga 01.04.2022 (eurodes)	Bilansiline maksumus	1-3 kuud	4-6 kuud	7-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Laenukohustised	49 876	3 127	3 127	6 254	45 859	0	58 367
Muud võlad	35 474	35 474	0	0	0	0	35 474
Kokku	85 350	38 601	3 127	6 254	45 859	0	93 841

Tururisk

Tururisk on risk, et muutused turuhindades nagu kaubad, valuutakursid, intressimäärad ja kapitali hinnad, mõjutavad kontserni tulu või finantsinstrumentidesse tehtud investeringute väärtust. Tururiski juhtimise eesmärk on juhtida ja hoida tururiskile avatud positsioone aktsepteeritavates piirides samas optimeerides tulu.

Kuna kontserni põhifookuseks on hetkel tootearendus, võib öelda, et kontsernil puuduvad käesoleval hetkel tururiskid, mis võiksid olulisel määral mõjutada ettevõtte tulemusi.

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood on volatiilsed tulevikus valuutavahetuskursi muutuste tõttu. Kontsernil puuduvad olulised kohustised ja nõuded muudes valuutades peale oma arvestusvaluuta (euro).

2022. aastal toimus 100% laekumistest ja 89% väljaminekutest (kaubakulud, tegevuskulud, investeeringud, finantskulud) eurodes. Kuna peaaegu kõik laekumised ja väljaminekud toimuvad eurodes ja võlakohustised on fikseeritud eurodes, võib öelda, et valuutarisk ei avalda kontserni tegevusele olulist mõju.

Intressimäära risk

Intressimäära risk on risk, et finantsinstrumentide õiglased väärtused või rahavood kõiguvad tulevikus turu intressimäärade muutuste tõttu. Rahavoogude intressimäära risk tekib kontsernile muutuvate intressimääradega võlakohustistest ja seisneb ohus, et finantskulud suurenevad, kui intressimäärad tõusevad.

(eurodes)	31.12.2022	01.04.2022
Fikseeritud intressimääraga finantskohustised	453 857	0
Ujuva intressimääraga finantskohustised	991 062	0
Kokku	1 444 919	0

Kui aruandekuupäeval oleks toimunud 100 baaspunkti suurune tõus intressikandvate finantskohustiste intressimäärades, kasvaks konsolideeritud kasum ja omakapital järgmise 12 kuu jooksul järgmiselt (eeldusel, et ülejäänud muutujad on konstantsed).

(eurodes)	31.12.2022	01.04.2022
Tõus 100 baaspunkti	37 874	0
Kokku	37 874	0

LISA 20. LISAINFORMATSIOON GRUPI EMAETTEVÖTTE KOHTA

Vastavalt Eesti Raamatupidamise Seadusele tuleb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emaettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata aruanded. Emaettevõtte põhjaruanded on koostatud kasutades samu arvestuspõhimõtteid, mida on kasutatud konsolideeritud aruannete koostamisel selle erandiga, et emaettevõtte konsolideerimata põhjaruannetes on investeeringud tütarettevõtetesse kajastatud soetusmaksumuses.

FINANTSSEISUNDI ARUANNE

(eurodes)	31.12.2022	01.04.2022
Käibevarad		
Raha ja raha ekvivalendid	1 732 419	0
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	92 150	0
Ettemaksed	20 733	0
Varud	334 053	496 115
Käibevarad kokku	2 179 356	496 115
Põhivara		
Finantsinvesteeringud	1	0
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	187 512	0
Ettemaksed	12 223	0
Materiaalne põhivara	1 757 811	555 343
Immateriaalne põhivara	4 595 642	3 415 254
Põhivarad kokku	6 553 189	3 970 597
VARAD KOKKU	8 732 545	4 466 712
KOHUSTISED		
Lühiajalised kohustused		
Laenukohustised	797 219	16 559
Võlad ja ettemaksed	611 799	35 474
Võlad tarnijatele	133 668	0
Võlad töövõtjatele	248 756	35 474
Muud võlad	229 375	0
Lühiajalised kohustused kokku	1 409 018	52 033
Pikaajalised kohustused		
Laenukohustused	647 700	33 317
Muud võlad	0	0
Pikaajalised kohustused kokku	647 700	33 317
KOHUSTISED KOKKU	2 056 718	85 351
Omakapital		
Aktiivkapital	2 957 577	2 679 500
Ülekurss	6 508 708	1 701 862
Muud reservid	381 903	
Aruandeaasta kasum	-3 172 362	
Omakapital kokku	6 675 826	4 381 362
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL KOKKU	8 732 545	4 466 712

KOONDKASUMIARUANNE

(eurodes)	01.04.2022- 31.12.2022
Müügitulu	98 420
Muud äritulud	12 948
Kapitaliseeritud väljaminekud oma tarbeks põhivara valmistamisest	1 685 242
Kaubad, toore, materjalid ja teenused	-509 632
Mitmesugused tegevuskulud	-1 001 534
Tööjõukulud	-2 598 468
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-782 228
Muud ärikulud	-3 897
Ärikasum (kahjum)	-3 099 148
Intressitulud	836
Intressikulud	-61 562
Muud finantstulud ja -kulud	-12 488
Kasum enne tulumaksu	-3 172 362
ARUANDEAASTA PUHASKASUM (-KAHJUM)	-3 172 362

RAHAVOOGUDE ARUANNE

(eurodes)	01.04.2022- 31.12.2022
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST	
Puhaskasum	-3 172 362
Korrigeerimised	
Põhivara kulum ja väärtuse langus	782 228
Kasum/kahjum põhivara müügist	-23
Finantstulud ja -kulud	73 214
Muud korrigeerimised	381 903
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-124 457
Varude muutus	162 062
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	576 325
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST KOKKU	-1 321 109
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST	
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel (-)	-2 630 943
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist (+)	1 600
Tasutud tütarettevõtjate soetamisel (-)	-1
Antud laenud (-)	-187 512
Laekunud intressid (+)	186
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST KOKKU	-2 816 670
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST	
Saadud laenud (+)	950 000
Arvelduskrediidi saldo muutus	5 179
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed (-)	-8 814
Rendikohustiste tagasimaksed	-110 181
Makstud intressid (-)	-38 421
Laekunud aktsiate emiteerimisest	5 084 923
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST KOKKU	5 882 686
RAHAVOOD KOKKU	1 744 907
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi algul	0
Raha ja raha ekvivalentide muutus	1 744 907
Valuutakursside muutuste mõju	-12 488
Raha ja ekvivalendid aruandeperioodi lõpul	1 732 419

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

(eurodes)	Aktsiakapital	Ülekurss	Osalusoptsioonide reserv	Jaotamata kasum (kahjum)	Kokku
Saldo seisuga 01.04.2022	2 679 500	1 701 862	0	0	4 381 362
Aruandeperioodi kasum (kahjum)	-	-	-	-3 172 362	-3 172 362
Emiteeritud aktsiakapital	278 077	4 806 846	-	-	5 084 923
Osalusoptsioonide reservi moodustamine	-	-	381 903	-	381 903
Saldo seisuga 31.12.2022	2 957 577	6 508 708	381 903	-3 172 362	6 675 826

JUHATUSE ALLKIRJAD

Juhatus on koostanud Clevon AS-i 31. detsembril 2022. aastal lõppenud majandusaasta tegevusaruande ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande.

Clevon AS 2022.a. majandusaasta aruande andmete õigsust on juhtkond kinnitanud:

Arno Kütt

Juhatuseliige

Sander Sebastian Agur

Juhatuseliige

Tiia Toom

Juhatuseliige

KPMG Baltics OÜ
Narva mnt 5
Tallinn 10117
Estonia

Telephone +372 6 268 700
Fax +372 6 268 777
Internet www.kpmg.ee

SÖLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Clevon AS aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud Clevon AS ja tema tütaretevõtjate (grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruanne 31. detsember 2022, konsolideeritud koondkasumiaruanne, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab eespool mainitud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt grupi konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2022 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme grupist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Tegevuse jätkuvusega seotud oluline ebakindlus

Juhime tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisale 18, millest nähtub, et grupi äritegevuse rahavood on negatiivsed ja grupp opereerib kahjumis. Nagu märgitud lisas 18, need sündmused või tingimused koos lisas 18 esitatud muude asjaoludega näitavad, et esineb oluline ebakindlus, mis võib tekitada märkimisväärset kahtlust selles, kas grupp suudab oma tegevust jätkata. Meie arvamus ei ole seoses selle asjaoluga märkusega.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon sisaldab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama

tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatses kas grupi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad grupi konsolideeritud raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks grupi sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime grupi majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada aramus grupi konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame grupiauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mistahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

KPMG Baltics OÜ

Auditiorettevõtja tegevusluba nr 17

Helen Veetamm

Vandeauditori number 606

Tallinn, 30.06.2023

KAHJUMI KATMISE ETTEPANEK

Clevon AS-i juhatus teeb ettepaneku suunata aruandeaasta kahjum summas 3 331 824 eurot eelmiste perioodide akumulieeritud kahjumi koosseisu ning kahjum katta tulevaste perioodide kasumi arvelt.

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Mootorsõidukite tootmine	29101	98420	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 55977090
E-posti aadress	info@clevon.com